

wycof. 11.08.1994
N. 10/94
zastp PN-B-30150-1994

MATERIAŁY BUDOWLANE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-85
	Kity budowlane trwale plastyczne — olejowy i polistyrenowy	6753-02
		Zamiast BN-75/6753-02
		Grupa katalogowa 0714

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są kity budowlane trwale plastyczne — olejowy i polistyrenowy, stosowane do uszczelniania i wypełniania elementów zewnętrznych w budownictwie.

1.2. Określenia. Kity budowlane trwale plastyczne — olejowy i polistyrenowy są to mieszaniny składające się z olejów lub polistyrenu modyfikowanych różnymi dodatkami typu plastyfikatorów, wypełniaczy, żywic i pigmentów.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od konsystencji użytych surowców i sposobów stosowania rozróżnia się dwa rodzaje kitów:

OLKIT R — kit olejowy półgęstoplastyczny, przeznaczony głównie do mechanicznego stosowania,

POLKIT B — kit polistyrenowy gęstoplastyczny, przeznaczony do ręcznego stosowania.

2.2. Przykład oznaczenia kitu budowlanego trwale plastycznego olejowego OLKITU R:

KIT BUDOWLANY TRWALE PLASTYCZNY OLKIT R
BN-85/6753-02

3. WYMAGANIA

3.1. Wygląd zewnętrzny i konsystencja. Kity budowlane OLKIT R i POLKIT B powinny mieć jednolitą barwę od szarej do ciemnobrunatnej oraz powinny stanowić jednorodną mieszaninę. Kity nie powinny zawierać grudek oraz zanieczyszczeń mechanicznych.

Kit olejowy OLKIT R powinien mieć konsystencję półgęstoplastyczną, a kit polistyrenowy POLKIT B — gęstoplastyczną.

3.2. Pozostałe wymagania — wg tablicy.

Wymagania	Rodzaj kitu		
	OLKIT R	POLKIT B	
a) Penetracja w temperaturze 20 ±2°C, nie mniej niż	180	80	
b) Gęstość objętościowa, kg/m ³	1300 ÷ 1700		
c) Przyczepność do betonu	kit powinien się zrywać w masie (kohezynie) co najmniej w 80%		
d) Splywność z blachy aluminiowej, mm, nie więcej niż	2		
e) Splywność z betonu, mm, nie więcej niż	2		
f) Odporność na zamrażanie w temperaturze -20°C	wynik badania dodatni		
g) Migracja plastyfikatora, mm, nie więcej niż	5	nie normalizuje się	
h) Ciągliwość, cm, w temperaturze	0°C, nie mniej niż	5	70
	25°C, nie mniej niż	4	10

3.3. Wymagania higieniczne. Wyrób wymaga oceny higienicznej w zakresie możliwości stosowania w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, wykonywanej przez Państwowy Zakład Higieny lub Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej dla danej receptury i technologii produkcji.

Po uzyskaniu oceny higienicznej producent powinien informować odbiorców wyrobu o zawartości substancji toksycznych w wydawanych świadectwach jakości wyrobów.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Kity budowlane trwale plastyczne OLKIT R i POLKIT B powinny być pakowane w bębny metalowe lekkie z dnami stałymi, z otworem w dnie zamykanym wieczkiem, nie pokryte wewnątrz i zewnątrz — wg BN-76/5046-02. Pojemność bębnow

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej
Ustanowiona przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych dnia 3 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 11/1985 poz. 21)

nie powinna być większa niż 100 dm³. Dopuszcza się stosowanie innych opakowań uzgodnionych pomiędzy producentem i odbiorcą, jeżeli opakowania te zabezpieczą produkt co najmniej w takim samym stopniu jak wymienione wyżej.

Na każdym opakowaniu należy umieścić nalepkę zawierającą następujące dane:

- a) oznaczenie wg 2.2,
- b) nazwę i adres wytwórni,
- c) masę netto,
- d) znak kontroli jakości,
- e) datę produkcji,
- f) numer partii produkcyjnej,
- g) liczba warstw składowania — 3,
- h) liczba warstw ładowania — 2,
- i) napis: zastosowanie do zewnętrznych elementów pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Niezależnie od nalepki na każdym opakowaniu należy umieścić trwałą, wyraźną napis (np. farbą olejną) zawierający dane wg a), c) i f). W przypadku stosowania paletyzacji bębny należy układać na paletach o wymiarach 800 × 1200 mm wg PN-81/M-78216. Ładunek na palecie powinien być zabezpieczony przed przesuwaniem się i uszkodzeniem.

4.2. Przechowywanie. Kity pakowane wg 4.1 powinny być przechowywane w pomieszczeniach zabezpieczających przed działaniem wpływów atmosferycznych i z dala od urządzeń grzewczych. Bębny z kitem należy przechowywać w pozycji stojącej najwyżej w trzech warstwach.

4.3. Transport. Kity pakowane wg 4.1 mogą być przewożone dowolnymi środkami transportowymi. Bębny z kitem należy ustawiać w pozycji stojącej ściśle jeden obok drugiego, najwyżej w dwóch warstwach tak, aby tworzyły zwartą całość zabezpieczoną dodatkowo listwami, klinami lub linami przed ewentualnym przesunięciem i uszkodzeniem.

W transporcie samochodowym lub kolejowym należy przestrzegać przepisów o ładowaniu i wyładowywaniu w komunikacji wewnętrznej¹⁾.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badania niepełne obejmują:

- a) sprawdzenie wyglądu zewnętrznego (3.1),
- b) badanie penetracji (3.2a),
- c) badanie gęstości objętościowej (3.2b),
- d) badanie spływności z betonu na szczelinie o szerokości 20 mm (3.2e).

Badania niepełne należy przeprowadzać dla każdej partii kitów.

5.1.2. Badania pełne obejmują badania wymienione w 5.1.1 oraz:

- a) badanie przyczepności do betonu (3.2c),
- b) badanie spływności z blachy aluminiowej (3.2d),
- c) badanie spływności z betonu na szczelinie o szerokości 40 mm (3.2e),

- d) badanie odporności na zamrażanie (3.2f),
- e) badanie migracji plastyfikatora (3.2g),
- f) badanie ciągliwości (3.2h).

Badania pełne należy przeprowadzać okresowo, co najmniej raz na kwartał oraz każdorazowo przy zmianie surowców i na żądanie odbiorcy.

5.2. Skład i wielkość partii. W skład partii powinien wchodzić kit jednego rodzaju. Wielkość partii nie powinna być większa niż 100 sztuk opakowań. W przypadku dostawy kitu w większej liczbie opakowań, całą dostawę należy podzielić na partie składające się najwyżej ze 100 sztuk opakowań.

5.3. Pobieranie i przygotowanie próbek — wg PN-74/B-30175.

5.4. Opis badań

5.4.1. Warunki ogólne wykonywania badań. Badania należy przeprowadzić w pomieszczeniach o temperaturze 20 ± 2°C i wilgotności względnej 60 ± 10%. Próbki do wykonywania badań powinny mieć temperaturę pomieszczenia.

5.4.2. Wygląd zewnętrzny i konsystencja. Wygląd zewnętrzny kitu należy sprawdzić przez oględziny nie uzbrojonym okiem rozprawdzając próbkę kitu na płytce szklanej lub metalowej warstwą grubości około 1 mm za pomocą szpachli lub noża.

Kit olejowy powinien się dawać łatwo nakładać mechanicznie za pomocą pistoletu oraz rozprawdzać szpachlą, a kit polistyrenowy powinien dawać się łatwo formować w wałeczki i wciskać w szczeliny.

5.4.3. Badanie penetracji należy wykonać wg PN-74/B-30175 z tym, że do badań należy stosować naczynie penetracyjne metalowe o średnicy wewnętrznej 100 mm i wysokości 65 mm.

5.4.4. Badanie gęstości objętościowej

5.4.4.1. Przyrządy

- a) Waga techniczna.
- b) Naczynia penetracyjne wg 5.4.3.

5.4.4.2. Wykonanie badania. Trzy naczynia penetracyjne zważone należy szczelnie wypełnić badanym kitem tak, aby nie powstały pęcherzyki powietrza.

Nadmiar kitu należy ściąć ostrą szpachlą. Tak przygotowaną próbkę należy zważyć.

Gęstość objętościową należy obliczyć w kg/m³ wg wzoru

$$\gamma = \frac{c_k - c_n}{V_k} \cdot 1000$$

w którym:

- c_n — masa naczynia penetracyjnego, g,
 c_k — masa naczynia penetracyjnego wypełnionego kitem, g,
 V_k — objętość kitu równa objętości naczynia penetracyjnego, cm³, równa 510 cm³.

5.4.4.3. Ocena wyników. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników trzech pomiarów nie różniących się więcej niż o 5% od średniej arytmetycznej.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 3.

5.4.5. Badanie przyczepności do betonu

5.4.5.1. Przyrządy

a) Zrywarka z przystosowanymi szczękami do kostek i możliwością regulacji szybkości przesuwu.

b) Ramka metalowa lub drewniana o wymiarach wewnętrznych 70×155 mm i wysokości 20 mm.

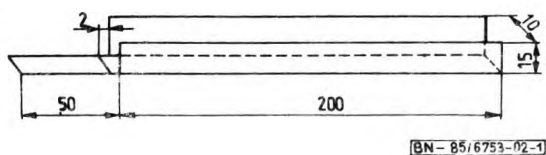
5.4.5.2. Przygotowanie próbek. Do badania należy przygotować sześć kostek betonowych o wymiarach $7 \times 7 \times 7$ cm wykonanych z zaprawy cementowej marki 120 wg PN-65/B-14504, poddanych co najmniej 10-dniowemu okresowi twardnienia w warunkach wg 5.4.1.

5.4.5.3. Wykonanie badania. Przygotowanie kostki wg 5.4.5.2 ustawić w ramce tak, aby powstała między nimi szczelina szerokości 15 mm. Szczelinę należy dokładnie wypełnić badanym kitem, a jego nadmiar ściąć ostrą szpachlą i wyrównać obrzeża spoiny kitowej. Tak przygotowane próbki wyjąć z ramki, zamocować w przystosowanych szczękach zrywarki i poddać zrywaniu z szybkością przesuwu 50 mm/min. W chwili zerwania należy sprawdzić miejsce, w którym kit ulega zerwaniu, a jako wynik należy podać w procentach zerwanie się kitu w masie (zerwanie kohezyjne). Badanie należy wykonać na trzech próbkach.

5.4.5.4. Ocena wyników. Wynik należy przyjąć za dodatni, jeżeli przyczepność kitu do betonu co najmniej na dwóch próbkach jest zgodna z 3.2c).

5.4.6. Badanie spływności z blachy aluminiowej

5.4.6.1. Przyrządy. Foremka z blachy aluminiowej grubości $1,0 \div 1,4$ mm o wymiarach w mm jak na rys. 1. Na wystającej części foremki w odległości 2 mm od jej bocznych ścianek powinna znajdować się cecha.

Rys. 1

5.4.6.2. Wykonanie badania. Badanym kitem należy wypełnić foremkę do wysokości bocznych jej ścianek i równo z ich krawędziami pionowymi. Następnie foremkę należy umieścić w suszarce w temperaturze $70 \pm 2^\circ\text{C}$ na 5 h ustawiając ją w pozycji pionowej wystającą częścią w dół. Po upływie tego czasu wyjąć foremkę i sprawdzić spływność kitu z cechą. Badanie należy przeprowadzić na trzech próbkach.

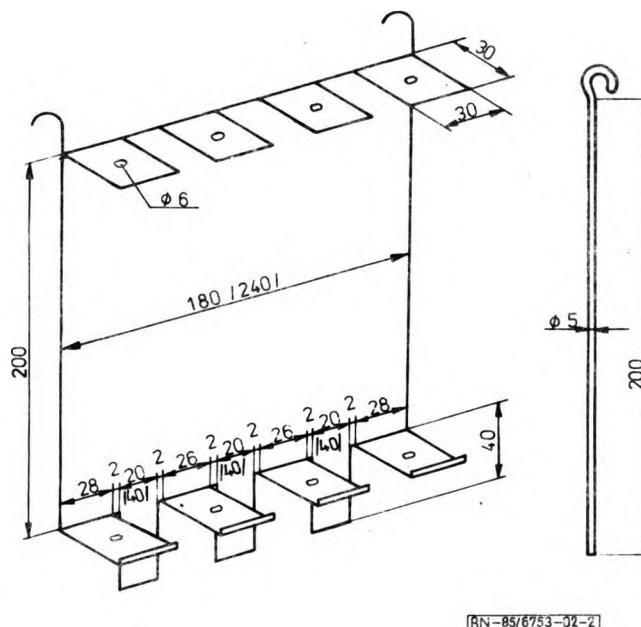
5.4.6.3. Ocena wyników. Wynik należy przyjąć za dodatni, jeżeli spływność kitu co najmniej z dwóch próbek jest zgodna z 3.2d).

5.4.7. Badanie spływności z betonu

5.4.7.1. Przyrządy

a) Stelaż metalowy z blachy o grubości 2,0 mm i zatyczka. Kształt i wymiary w mm wg rys. 2. Stelaż może być dostosowany do mocowania większej liczby kształtek betonowych.

b) Stojak metalowy dowolnej konstrukcji umożliwiający umieszczenie stelaża z kształtkami w pozycji pionowej.

Rys. 2

5.4.7.2. Przygotowanie próbek. Do badania należy przygotować cztery kształtki betonowe w formie prostopadłościanu o wymiarach $30 \times 30 \times 200$ mm i zaprawy cementowej marki 120 wg PN-65/B-14504, poddanych co najmniej 10-dniowemu okresowi twardnienia w warunkach wg 5.4.1. W kształtce betonowej na całej jej długości powinien znajdować się otwór o średnicy 6 mm.

Kształtki betonowe należy umieścić i zamocować w stelażu i zamocować zatyczką.

Powstające trzy szczeliny (o wymiarach $20 \times 30 \times 200$ mm lub $40 \times 30 \times 200$ mm) należy wypełnić badanym kitem.

Powstałe powierzchnie kitu należy wyrównać za pomocą szpachli tak, aby były równe z krawędziami kształtek betonowych.

5.4.7.3. Wykonanie badania. Przygotowane próbki wg 5.4.7.2 należy zawiesić na stojaku i umieścić w suszarce nagrzonej do temperatury $70 \pm 2^\circ\text{C}$ i pozostawić na 5 h. Po upływie tego czasu próbki należy wyjąć z suszarki i zmierzyć wielkość powstałego nawisu badanego kitu.

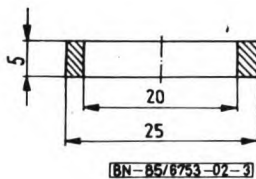
5.4.7.4. Ocena wyników. Wynik należy przyjąć za dodatni, jeżeli spływność kitu w co najmniej dwóch wgłębieniach jest zgodna z wymaganiami podanymi w 3.2e).

5.4.8. Badania odporności na zamrażanie — wg PN-74/B-30175.

5.4.9. Badanie migracji plastyfikatora

5.4.9.1. Przyrządy

- Pierścień mosiężny o wymiarach jak na rys. 3.
- Sączki ilościowe twarde nr 390 o zawartości po prostu $0,00012 \div 0,00015$ g.
- Płytki szklane o wymiarach większych od sączka.

Rys. 3

5.4.9.2. Wykonanie badania. Na płytce szklanej należy umieścić sączek, a następnie pierścień wg 5.4.9.1a). Pierścień należy szczelnie wypełnić badanym kitem. Całość należy wstawić do suszarki nagrzonej do temperatury $100 \pm 5^\circ\text{C}$ i przetrzymać przez 4 h. Po wyjęciu i ostudzeniu należy zmierzyć linijką wielkość śladu plastyfikatora na sączku. Pomiar należy wykonać poza średnicą zewnętrzną pierścienia. Badanie należy przeprowadzić na trzech próbkach.

5.4.9.3. Ocena wyników. Wynik należy przyjąć za dodatni, jeżeli migracja plastyfikatora w co najmniej dwóch próbkach jest zgodna z wymaganiem podanym w 3.2g).

5.4.10. Badanie ciągliwości — wg PN-71/C-04132 z tym, że foremki należy wypełnić kitem bez ogrzewania, a jako mieszaninę oziębiającą należy stosować wodę z lodem.

5.4.11. Ocena partii. Partię kitu należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie wyniki badań wykazały zgodność z wymaganiami normy.

5.4.12. Świadectwo jakości. Do każdej partii kitu, uznanej w wyniku badań za zgodną z wymaganiami normy, należy dołączyć świadectwo jakości zawierające:

- a) nazwę i adres producenta,
- b) oznaczenie wg 2.2,
- c) wielkość partii,
- d) stwierdzenie zgodności partii z normą, a na żądanie odbiorcy wyniki badań odbiorczych i aktualnych badań okresowych,
- e) ocenę PZH, jeśli kity będą przeznaczone do stosowania wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- f) datę wystawienia świadectwa.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-75/6753-02

- a) zmieniono nazewnictwo kitów,
- b) wprowadzono nowy rodzaj kitu — OLKIT R zamiast OLKITU,
- c) zmieniono metodykę badania odnośnie splotności z blachy aluminiowej oraz splotności z betonem,
- d) wprowadzono wymagania i metody badań dotyczące gęstości objętościowej i migracji plastyfikatora.

3. Normy i dokumenty związane

PN-65/B-14504 Zaprawy budowlane cementowe

PN-74/B-30175 Kit asfaltowy uszczelniający

PN-71/C-04132 Przetwory naftowe. Pomiar ciągliwości asfaltów

PN-81/M-78216 Palety ładunkowe płaskie jednopłytowe czterowieściowe bez skrzydeł drewniane 800×1200 -EUR

BN-76/5046-02 Opakowania transportowe metalowe. Bębny lekkie Przepisy o ładowaniu i wyładowywaniu wagonów towarowych w komunikacji wewnętrznej — załącznik Nr 10 DKP (Dz. TiZK z 1968 r. nr 4 poz. 10) wraz z późniejszymi zmianami.

Instrukcja o ładowaniu i rozładowywaniu samochodów ciężarowych i przyczep — załącznik do Zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7.II.1963 r.

4. Symbol wg SWW — 1461-41.

5. Autor normy — mgr inż. Danuta Banaszkiwicz, Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej, Katowice.